

cseheknek, akik nemcsak nem keresik a békét, de el sem fogadnák a németiség békejobbát. Nem kell nekik sem parlament, sem kiegyezés, csak abban ne akadályozzák meg őket, hogy az országutakat járassák és vásárnaponként botrányokat rendezhessenek Csehország német vidékein. Ebben pedig rendületlenül biznak, mert tudják, hogy kormánykörökben részint szeretik őket, részint félnek tőlük. Az osztrák kormány magatartását Csehország, Morvaország és Szilézia egész németisége *tehetetlenségének* bélyegzi. A brünni községtanács élelhangu határozatban fordult ellene és követelte, hogy tegyen meg minden lehető a 17-re virradó éjjelen történt zavargások megismétlésének megakadályozására és a kezdődő bojkott-mozgalom elfojtására. Érdekes különben, hogy a mára hirdetett cseh tiltakozó-gyűlés a cseh haladó-párt vezetőségében történt szakadás miatt elmaradt.

— Domokos László dr. kinevezése

A m. kir. miniszterelnök a minisztertanács legutóbbi ülésének határozata alapján *Domokos László dr.* szegedi pénzügyi titkárt a m. kir. közigazgatási bírósághoz tanácsjegyzővé nevezte ki. Ez a kinevezés, amely kitiüntetésnek is vehető, méltó embert ért. Domokos László dr. rendkívüli egyéniségét és a haladásért való munkásságát jól ismeri Szeged város társadalmá. Az utóbbi években pedig főként a *Délmagyarországban* jelentek meg írásai. Szegedről való távozása tehát nekünk különösen nagy veszteség, viszont belátjuk mi is, hogy a fővárosban, a művészetek és értékek igazi gyűjtő centrumában találhatja meg az őt megillető helyet. *Domokosné Löhlbach* Emmy szintén elköltöztén Szegedről, az ő működését is elveszíti jövőben a város kulturális és jótékonyági közéleté. Budapestre való távozása különösen a Szegedi Gyermektanulmányi Társaságra jelent igen nagy veszteséget.

— **Gazdaünnep Alsótanyán.** Régi időkben, még a múlt század elején is a magyar gazdának legnagyobb ünnepe volt a rendesen augusztus elején tartott aratóünnep. Ez ünnepet uradalmakban a földesur, községekben pedig az előljáróság rendezte s sokszor napokig tartott, részt vett azon az uradalom vagy község apraja-nagyja. Később, mikor a patriarchális viszonyok megszűntek, a megélhetés nehezebbé lett, az aratóünnepnek lassankint elhalványodtak s kiejtek a divatból. A nyolevanez évek végén, mikor a szociális izgatások a gazda és a munkás közötti jó viszonyt megbontották, napirenden lettek a munkássztrájkok s a csendőrök fegyvere avatkozott bele az aratók munkájába, akkor újra aktuálisak lettek az aratóünneppek. Darányi Ignác volt az, aki az aratóünneppek kultuszát felelevenítette s felhívta az ország összes gazdasági egyesületeit, hogy minél több aratóünnepet rendezzenek. Ez aratóünnepnek már nem dinom-dánom jellege, hanem szociális jelentősége volt. A magyar gazda e napon vendégül látta aratómunkásait, asztalához ültette, maga szolgált ki őket s a munkáskezet a földbirtokkal egyenértékű nemzetfentartó elemnek ismerte el. Az ország gazdasági egyesületei között a szegedi gazdasági egyesület volt az első, amely az aratóünnepet felelevenítette s az azok iránti érdeklődést fölkellette. Ma már a tanyavilág minden kerületében tartanak aratóünnepet s tagadhatatlan, hogy ez ünnepségek tartása nagyban hozzájárul a gazda és a munkás közötti jó viszony fentartásához. A Szeged-alsótanyai központi mezőgazdasági egyesület szintén már husz év óta tartja ez ünnepségeket. Az idén vasárnap, július 19-én rendezte aratóünnepségét. A ko-

ra reggeli órákban már nagy tömegben gyülekeztek a gazdák Alsóközpontra a gazdasági székház épülete elé, honnan diszszászló és zenekíséret mellett vitték át az ökrös szekerre rakott gabonát a templom elé. A haladó istentiszteletet *Beskó* Fausztin lelkész mutatta be s utána hangulatos szentbeszédet tartott az aratóünnepnek jelentőségéről. Ezután az ünneplők nagy tömege zeneszóval a gazdasági székház dísztermébe vonult. Itt az ünnepséget *Dobó* István egyesületi elnök beszéde nyitotta meg, aki föl kérte dr. *Gerle* Imrét az aratóünnep jelentőségét méltató ünnepi beszéd megtartására. *Gerle* Imre dr. szép beszédében ismertette az aratóünnepnek történetét és jelentőségét. Tetszészajtól többször félbeszakított beszédét a következőképpen fejezte be:

— Azt mondja az írás, hogy aki dolgozik, az imádkozik. Tehát az írás a Mindenhatóhoz intézett imával egyenértékűnek tartja a munkát: a magyar ember verejtékes, nehéz munkáját. Mintha a határainkra leboruló égbolt egy nagy templom kupolája volna, melynek szántóföldekkel tarkított padozatán folyik a verejtékes imádság: az aratók munkája. A munka templomába reggel a kis pacsirta harangoz be s csicsergő kis hangjával egész nap bátorítja a fáradó munkást. A természet e szép temploma a legszebb templom a világon, mert ez nem emberi kéz munkája, hanem az Ur alkotása. De legszebb azért is, mert itt folyik a nagy nemzeti munka, a magyarság megélhetésiért, boldogulásáért. Magyarország törzsökös fentartó eleme a kiskazda és a munkás. Ezeknek munkájára támaszkodik az iparába és kereskedelmébe — sajna — már évek óta pangó magyar társadalom. Becsüljük meg e munkát s hajtsuk meg az elismerés zászlóját a magyar földmivelő nép nehéz, de eredményes munkája előtt.

Az ünnepi beszéd után *Bokor* Pál h. polgármester tartott emelkedett hangú beszédet, mellyel buzdította a gazdákat és munkásokat a békés, vállvetett munkára. Beszéde közben *Mihályffy* Ferenc jegyzővel együtt kiosztották az aratómunkások között a Szeged-alsótanyai központi mezőgazdasági egyesület értékes ajándékát. A megjutalmazott munkások mévsora a következő: *Csipak* Lajos, *Erdődi* Szilveszter, *Farkas* Mihály, *Fehér* János, *Kószó* György, *Mares* Mihály, *Csipak* Lajosné, *Kiss* Jánosné, *Kószó* György né, *Németh* Viktória, *Tónusz* Erzsébet, *Szücs* Mária. Délben a gazdák népes társaságát adtak, melyen részt vettek az alsótanyai gazdák színe-java. Az első felköszöntőt *Bokor* Pál h. polgármester mondta s éltette azt a szoros összetartást, mely az alsótanyai gazdák között fönnáll s működésüket eredményesé teszi. Utána *Gerle* Imre dr. az alsótanyai gazdasági egyesületek vezetőségére s elnökeire mondott felköszöntőt. Felköszöntőt mondtak még *Dobó* István, *Magyar* Péter, *László* Zoltán, *Földi* Ferenc, *Ördög* Illés, *Engi* Imre, kik az alsótanyai gazdátársadalom vezetőit: *Bokor* Pált és *Gerle* Imre dr.-t éltették. Délután nagy gazdabál volt, melynek vigassága belenyúlt a késői éjszakába. A városból igen sokan vettek részt a gazdák e szép ünnepségén.

— **Szerb hetvenkedés.** *Eszékről* jelentik: A szerb kereskedői világgal való összeköttetésünk jellemzésére egy itteni kereskedő elküldte a kereskedelmi és iparkamarának azt a feleletet, melyet üzleti ajánlatára valamelyik belgrádi kereskedőtől kapott. A levél így szól:

Értesítjük, hogy igaz szerb ember nemcsak önnél, de az osztrák és magyar monarchia egyetlen kereskedőjénél sem fog párárolni addig, amíg szerbjeinket öldösik, üzleteiket lerombolják és fosztogatják, az asszonyokat meggyalázzák s egyáltalán olyan magatartást tanusítanak, mely még Albániában sem szokásos. Még ha Szerbia meg is bocsátja önöknek azt a gyalázatot, melyet el kellett tennie, még akkor is meg fogjuk gondolni, vajjon ilyen ellenséges országnak értéktelen holmijáért odaadjuk-e pénzünket.

A levél, melyhez hasonló szöveget már több eszéki kereskedő kapott, hü tükre a iéktelen agitáció által fölízgatott szerbiai hangulatnak.

— **Házasság és országszerzés.** Hónapok óta járja a lapokat az a bizonytalan hír, hogy a román trónörökös feleségül veszi az orosz cár egyik leányát. *Páros napokon* mindig az a hír jött Bukarestből, hogy a házasság hamarosan meg lesz, ám páratlan napokon ugyancsak mindig megjött a többé-kevésbé lehűtő cáfolat, amely a román dinasztia és a román nép reménységét kiméletlenül megfagyasztotta. Ilyen savanyu kitanitást kaptak a románok legujabban is egy igen előkelő orosz laptól, a *Moszkovija Vjedomosz*-tól, amely egyik minapi számában egyebek között így elmélkedett a kérdéses fejedelmi nászról:

Romániában úgy gondolkoznak, hogy a román trónörökös fia és egy orosz nagyhercegnő eljegyzése után Oroszország a hercegi menyasszonnyal *hozományul fogja adni Romániának Besszarábiát*. Ez a kombináció eszik abból az egyszerű okból, mert ez a román-orosz nász *nem fog létrejönni*. A románok leghelyesebben teszik, ha nem izgatják magukat és végképen lemondanak Besszarábiáról.

Ez a kiméletlenül őszinte írás annyival is több figyelmet érdemel a románság részéről, mert a moszkvai újság a legjobban értesült és legkomolyabb szavu orosz lapok közül való.

— **A görög-török közeledés.** *Athénből* jelentik: *Venizelosz* görög miniszterelnök elutazott Brüsszelbe, ahol találkozni fog a *török nagyvezérrel*. Utjára a külügyminisztérium elnöki osztályigazgatója, a fia és két attasé fogja elkísérni és a görög miniszterelnök rövid időre *Németországba is elátogat*. A miniszterelnök úgy tervezi, hogy egy hónapig marad távol.

— **A megszökött Gerovszky-fivérek.** *Csernovicból* jelentik: A megszökött *Gerovszky-fivérek* ügyében az anyjuk lakásán *Fida* vizsgálóbíró házkutatást tartott, amely szenzációs eredménnyel járt. Kétségtelenül megállapították, hogy a szintén megszökött *Nepit* fogházor a *Gerovszkyak* szökeése előtt hosszú időn át *sűrűn tett éjjeli látogatásokat a Gerovszkyak anyjánál*. Minthogy a házat rendőrség őrizte, *Nepit* — amint ez beigazolódott, — a kert alatt ugrált át a kerítésen. A helyszíni szemle eredménye alapján tegnap vidéken letartóztattak egy embert és beszállították a lemergi bíróság börtönébe. A legutóbbi napokban kihallgatták a *Gerovszkyak* fogolytársait és pedig oly módon, hogy még csak idézést sem küldöttek nekik, hanem a vizsgálóbíró egyszerűen felhozatta őket a börtönből. A jegyzőkönyvet csak német nyelven vették fel, mert a tárgyalást a bécsi tartományi törvényszék fogja megtartani.

— **A Caillaux-tárgyalás.** *Párisból* jelentik: A mai tárgyalás nem kevesebb szenzációt ígért, mint a tegnapi. *Albanet* elnök öt óráig tervezte a kihallgatásokat s már tizenkét órakor megnyitotta a tárgyalást. A teremben óriási a hőség. A megidézett tanuk között van *Gueydan* asszony, *Caillaux* első felesége, aki *Caillauxné* szerint a *bajbakeverő az egész Calmette-ügyben*. A pénzügyminiszter 1906-ban kötött házasságot *Gueydan* asszonnyal és 1911-ben már elvált tőle. Szóval az elválás előtt *Caillaux* két levelet írt későbbi feleségéhez s ezek a levelek, úgy látszik, a *legintimebb témák mellett különböző politikai kérdésekről is megemlékeznek*. A leveleket *Gueydan* asszony *ellopta* és ezzel hatalmas fegyvert szerzett férje ellen. A miniszter kerülni akarta a botrányt s a